

över 25 knop, gick i en större ansamling eller uppträdde taktiskt, det vill säga manövrerade eller fartändrade. Inne på Sjöbevakningscentralen hade man således en morsvarande tablå som i Myran fast med färre antal fartyg. För att identifiera fartygen användes bland annat av svenska örlogsfartyg eller helikoptrar ledda från Myran.

VID ETT TILLFÄLLE I SLUTET AV 1970-TALET SKICKADES INCIDENTE REDSKAPSROTEN UPP EFTER LARM FRÅN SJÖBEVAKNINGEN. ETT MÅNÖVRERANDE FARTYG RÖRDE SIG SNABBT I HÄNÖBUKTEN OCH INGEN INSTANS KUNDE SVÄR APÅ VAD DET VAR. ROTEN RAPPORTERADE ATT DET ENDA SOM FANNS I OMråDET VAREN SVENSK TORPEDBÅT, VILKET VISADE SIG VARA RIKTIGT. EN EXPORTVERSION VAR UTE PÅ PROVUTSKOMMANDO OCH HADE INTÉ ANMÄLT DETTA KORREKT. VÄL I HAMN FICK DE SIG EN ORDENTLIG MINNESBETA!

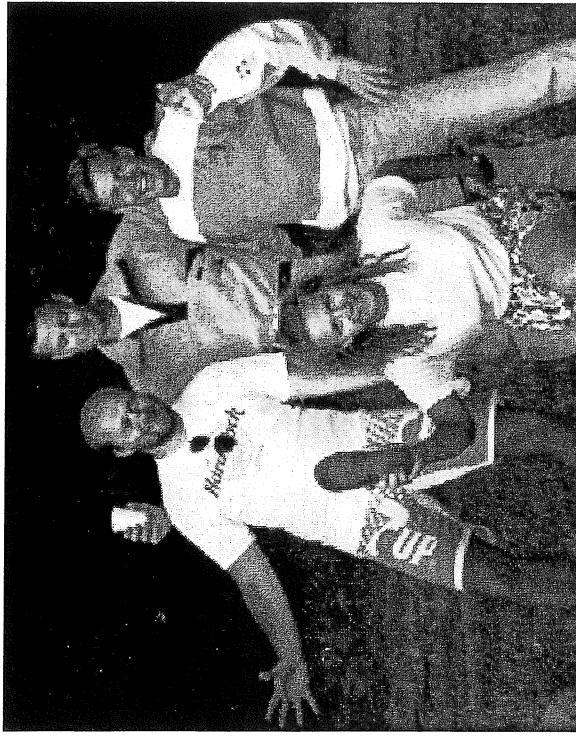
Allt övervakades av C Rrgcto som med sin ställföreträdare var de enda yrkesofficerarna på plats. Emellanåt blev de avlästa av ett värnpliktigt befäl. Tidvis arbetade man i två veckor på Myran och därefter två veckor på en radartstation, exempelvis stationen i Torhamn eller på Ölands södra udde. Uppgifterna där skiljde sig från de på Myran huvudsakligen genom att man där endast rapporterade mållägen från en station i stället för flera.

De värnpliktiga arbetade i tolvtimmarspass med tre-fyra timmar i sträck framför skärmarna. Bredvid den stora baracken uppfördes i april 1976 ett mindre utrymme med smeknamnet Marinbaracken. Denna användes av ytobservatörerna som nattlig härbärge, medan officerarna sov i den större baracken.

Efter att flygvapnet lämnade Värtan för gott 1981 övertogs hela bergsanläggningen av marinen, som rustade upp den från grunden. Den 27 maj 1982 lämnade sjöbevakningen Myran och flyttade in till Karlskrona, där man fortsatte arbetet i den nybyggda Sjöbevakningscentralen.

Idrottsaktiviteterna

UNDEN NÅGRA ÅR i mitten av 1970-talet var många anställda på Värtan och Myran intresserade av idrott. Några eldsjälar engagerade sig och satte samman korplag i idrotter som fotboll, handboll, hockeybockey, badminton och bordtennis. Några av lagen gick under namnet F12 eller F12 K, där K stod för Karlskrona eller Kalmar. Namnet ändrades 1978 till F17 K. Personal från bågge anläggningarna deltog och man fick en gemenskap som bara sport förmår att skapa!

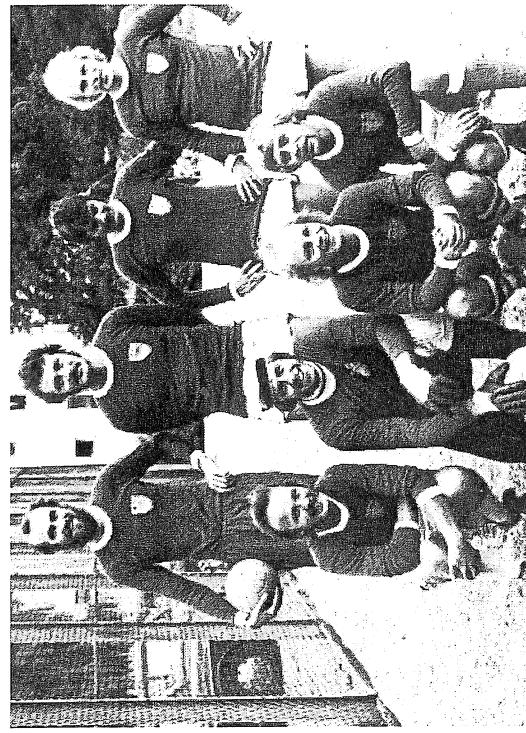
BOULE-VINNARE! Glada efter vinsten är Stefan Johansson, Jonas Bessier, Leif Bergsell och Lotta Ekwall.

Sommartid tränade fotbollslaget antingen på planen vid Värtan eller i Spjutsbygd. Under en period hade man så mycket som två olika sjumannag uppsatta – ett från Värtan och ett från Myran! Framåtången där man fortsatte arbetet i den nybyggda Sjöbevakningscentralen.

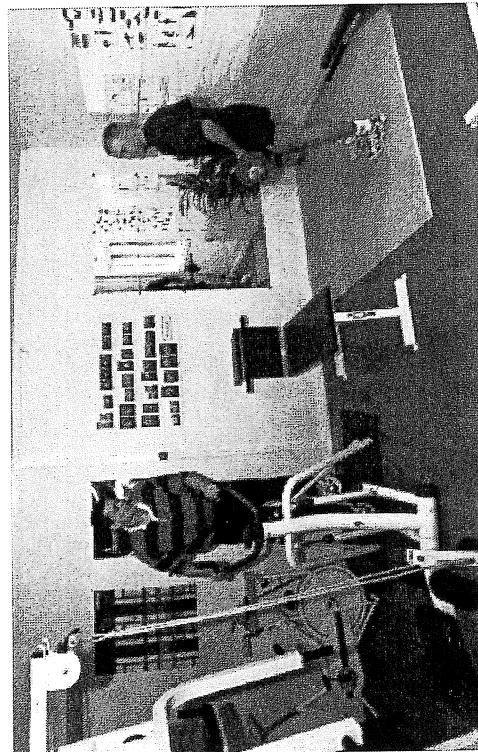
lätt inte vänta på sig, och man marscherade raskt upp i de högsta divisionerna. En av de duktigare spelarna var *Lill-Munken Jönsson*, drifttekniker på Säljöradarn och tillika landslagsspelare i handboll. Dennes handbolls-tränare var alltid väldigt orolig under träningarna och matcherna. Det vore inte bra om stjärnan skulle få benen avsparkade i en forbollsmatch!

VÄL UPPÈ I KORPFOTBOLLENS HÖGSTA DIVISION MÖTTE MAN DET DIT INTILLS OBESÉGRADE LÄGET RANTYL PLÄST. FÖRSTA MÖTET MED LÄGET RESULTERADE I OTROLIGA 10-0 TILL F12K! RETURMATCHEN GICK INTE LIKA ERÅ. MOT STÅNDÅRLÄGET SÄG TILL ATT DEN ENA EFTER DEN ANDRE SKADAD FICK LINKA AV PLAN, VAREFTER DE ENKELT KUNDE RULLA BOLLEN I MÅL OCH VINNA!

Hockeyhockeylaget arbetade sig upp i näst högsta divisionen. Tränade gjorde man i Wämöhallen i Karlskrona måndagar 08.00-10.00, lagom för att hinna tillbaka till fikat. Tider för matcher var det sämre med. För korplagen fanns bara tid vardagkvällar så sent som mellan 23.00-01.00! Handbollslaget var det som existerade längst. Från att till en början mest ha bestått av ingenjörer från de båda anläggningarna anslöt befälen sig till skaran. Handbollen hade generellt hög status i Karlskrona, som hade flera bra lag på hög nivå. Tack vare detta fick korplaget tillgång till bra hallar – Idrottshallen i Karlskrona samt Vedebyhallen – en fungerande organisation satt bra domare. Matcherna på lördagarna gav resultat. I slutet av 1970-talet firade man en ordentlig serieseger när man en säsong gick upp i högsta divisionen för att tyvärr åka ned igen säsongen efter. I början av 1990-talet försövann även detta lag...

BOULKOLL. Stående fr.v. Glenn Petersson, Jan-Olof Johansson, Morgan Anderson och Tommy Åkesson. Sittande fr.v. Yingve de Bourg, Jan Borglund, Thomas Robert och Lars Johansson.

TOPPTRIM. Daniel Domeij och Johan Lundqvist i gymmet.

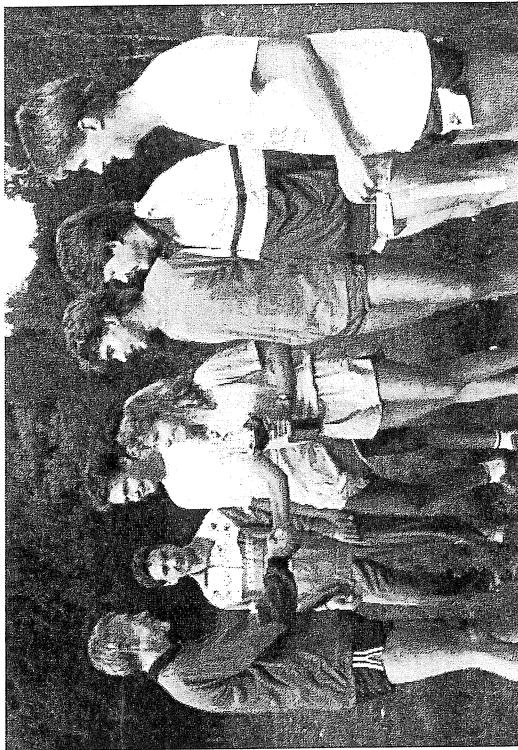
Fotbollslaget decimerades allteftersom. Från att ha varit två olika lag slogs de samman i mitten av 1980-talet för att slutligen försvinna.

Ute på Myran fanns förutsättningar för den militära personalen att leva upp till de krav som Försvarsmakten ställde med avseende på fysisk prestation. För att upprätthålla konditionen och uthålligheten fanns olika löpslingor uppställda i terrängen. Det fanns kortare sträckor - bland annat den av de värnpliktiga avskyddade bergscoopern, två varv på en slinga upp och ned på berget - och längre sträckor på uppemot tio kilometer en bit bort i områdena runt Spjutbygd. För orienteringsträning fanns banor både på F17, i Rödeby och i Stensjö. Ville man variera sin konditionsträning stod bland annat simhallen i Rödeby och idrottshallen på KA2 till förfogande och under några år hade personalen även förmånen att nyttja en squash-hall inne i Karlskrona.

skivstånger för husbehov, samt bastu och solarium i nära anslutning. I samband med att F17 köpte ny styrketräningsutrustning under 1998 togs den gamla ut till Myran och monterades upp i störvågstunneln, där den dock användes väldigt begränsat.

Plump

PÅ MYRAN FANNS en lång och trogen tradition att spela kort. Det hela började ned att teknikerna spelade i sitt dagsrum på nedre plan under lunchpauserna. Efter hand blev andra i personalen nyfikna, så i samband med att toalett och dusch byggdes till på nedre plan bjöds teknikerna upp till dagrummet på andra våningen. Därmed började fler och fler spela plump under lunchrasterna. Inte sällan sägs personalen kasta i sig maten för att hinna med att spela en hel omgång! Under årens lopp har man även samlats på sin fritid för att spela stora mästerskap på olika ställen. Vem som är den sammanklagna vinnaren efter trettio års spelande går dock inte att svara på.

F17-LOPPET 1989. C F17 Öv Gunnar Ståhl delar ut förstapriset till det segrande Sril-laget. Fr.v. CF17, Ola Svensson, Roger Norman, Annika Josefsson, Anders Ripström, Roland Malm och Jonas Johansson

TAKTIK-SPEL. Fr.v. Ulla Jeansson, Catharina Bergsell, Bengt Olsson, Bo Wilhelmsson och Henry Ericsson.

Möjligheterna till styrketräning var långt begränsade. I början fanns endast det man själv tillverkade, men sedan placerades en motionscykel, roddmaskin, bordtennisbord och skivstånger i störvågstunneln. Det dröjde till i början på 1990-talet innan ett ordentligt gym iordningställdes i västra delen av baracken. Här fanns nu maskiner och

Jultraditioner

VÄRJE ÅR SEDAN starten har traditionen påbjudit ett luciatåg kring den 12 december. Iböjan var det driftspersonalen som klätte ut sig och tågade genom anläggningen framförandes olika julånger. Det hände att egna texter till gamla melodier skapades, som till exempel den 13 december 1979, då driftgruppen hördes sjunga: (Till melodin: Staf-fan Stalledräng)

Lasse är en flickadräng, vi fikkom därför gärna
Han iagar sina slavar tre, ingenting får gå på sne
Ingen dager syns i berg, driftens stjärnor lysa hela natten.
(Lars "Mask-Lasse" Johansson)

Ingenjörens möda är, att hålla datorn strängen
Skulle det bli kris nån gång, då tar de till en järtetång
Inget ljus på TABI då, EB:s vrål hörs ljuda runt i berget (Lennart Ebenhart)

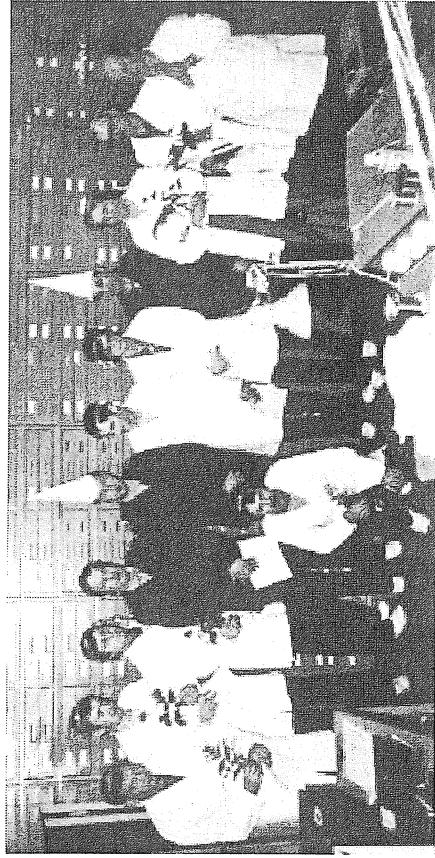
Axeldahl han ryter ut, lampa in och lampa ut
Väktens Axel "rusar" ut, lamm från "femton" ser det ut
Inget ljus från radarn då, stjärnorna från TSB de blänka
(Bengt Axeldahl)
(Bertil Axelsson)
(TeleService Bas Syd)

Gotlands-Inge bräker ut, ord som svin och jäkla sut
Ingen överman han har, endast Ann-Britt kan ge svar
Ingen ljusning skönjes mer, stjärnorna på himmelen de blänka
(Inge Nyberg)

De senare åren har ansvaret för luciatåget legat på de värvpliktigas bord. Glitter och sånghäften finns sparade och går i arv från omgång till omgång.

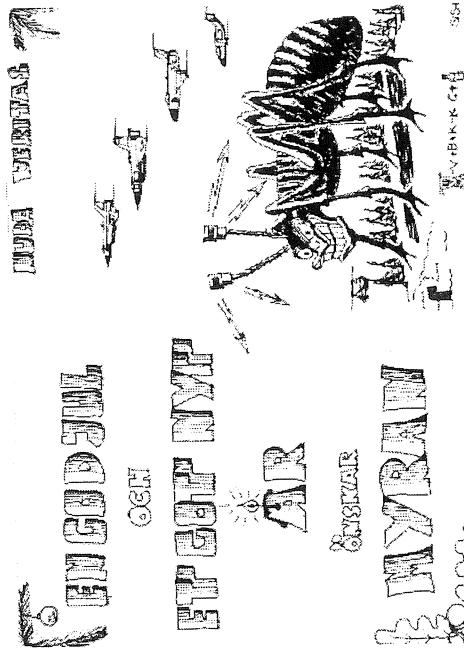
JULGLÖGG. Ann-Britt Sjöberg serverar Bo Waldemarsson medan Mask-Lasse Johansson överbakar.

DRAFT OCH MASKIN Fr.v. Kurt Andersson, Bengt Olson, Per Berg, Bertil Bergman, Gunnar Friman, Torild Sjöholm, Rune Wallin, Hvar Cedergren, Roy Ericsson och Sven-Gunnar Månsson. Sittande: Jan Ingemannsson.

De inkomster man fick från marketerteriet gick till välgörande ändamål, närmare bestämt jullunch för anläggningens personal och särskilt inbjudna – exempelvis flottjächefen. För detta togs ingen mat från militärrestaurangen på KA2 Rosenholm, utan allt lagades på Myran av personalen i köket. Ost, sill, potatis, Janssons frestelse, köttbullar och prinskorvar var några av de läckerheter som i stora mängder bjöds de anställda och värnpliktiga.

Under många år ritade några konstnärer begåvade på Myran julkort, som skickades till de instanser anläggningen varit i kontakt med under året, till exempel andra strilcentraler, flygdivisioner, FRA, olika delar av F17 med mera. Motivet var den myra som Rrgc hade som sin logotype, fast nu i diverse julmiljöer. Inte sällan förekom en zebra på korten, symbolisande kompaniet i Emmaboda, som även de deltog i julhälsningarna. I bland kunde bilden speglas någon händelse under året, som i fallet med julkortet 1981 där ett periskop syntes nedert i bilden. Med fanns också en rebus som uttrytt lyder: Ubåt 137. Traditionen med julkort avbröts av besparingsskäl. Härdanefter skulle julhälsningar ske medelst det snabbare, billigare, men definitivt tråkigare sambandsmedlet fax...

JULKORT. 1981 tecknade Rolf Svensson motivet ovan. Notera periskopet i nederkant samt myrans anteater i form av PS-15.

Krigsförbandsövningen

UNDER TIDEN 1995-04-21 – 05-03 genomfördes den allra största övningen i Myrans historia avseende markförförband. För första gången i Myrans organisation kallades krigsplacerade värnpliktiga in till en Kfö – krigsförbandsövning. En likadan hade genomförts på 1980-talet av 1109. Värnkompaniet, som under några år var krigsplacerat på Myran. De ansvarade för den yttrre bevakningen, men låg organisoriskt aldrig under Rrgc-kompaniet.

Myrans egna Kfö delades upp i två skeden: Ett utbildningskede och ett krigsförbandskede om vardera en vecka. Inledningsvis genomfördes en regelfärt mobilisering. Inkallelseorder skickades till berörd personal en tid innan och när alla *friesdelar* behödlands återstod nittio-hundra man med en medelålder på trettio-fyrtio år. Enligt krigspanien skulle manskapet stiga av på en järnvägsstation norr om anläggningen. SJ meddelade dock vanligt men bestämt att där sannade man inte om det inte var krigstid, varför inställelseplatser fick ändras. Antingen blev man hämtad med buss i Karlskrona eller så tog man sig för egen maskin till mobbförrådet mitt ute i skogen. Detta förråd innehöll all den personliga materiel som skulle hämtas ut först. Till sin hjälp hade man *AR-manskaps* – ett fåtal personer med uppgift att se till att verksamheten flöt på. Och flöt gjorde den verkligen – det formligen vräkte ned regn denna kalla dag! Den lilla planeten utanför ladan förvandlades snart till en sjö av gytja. ♦

I tur och ordning hämtade manskapet ut sin personliga utrustning och vapen i form av automatkarbin 4, AK4, utkörda från F17. De civila kläderna lades i plastsäckar och märktes med namn. Därefter hämtade de den gemensamma utrustningen från ett annat mobbförråd, bland annat tält och annan förläggningsmateriel, för att sedan transporteras till KA2 Rosenholm där tältförläggning ordnades i ösregnet. Första veckan ägnade man åt repetition av de grundläggande soldatkunskaperna. Det handlade om förläggningstjänst, skytning, skjutning, skydds- tjänst och stridsutbildning. Eftersom veckan var till för utbildning slapp

Efter att ha åkt hem till familjen över helgen återvände de till övningen på måndagens morgon, och det var nu som den egentliga övningen började. Stora delar av styrkan grupperades runt anläggningen och utpunkterna med uppdrag att försvara desamma mot fientliga angrepp. Anmärkningsvärt är att det nu var första gången som förplägnadstruppen övades i sin krigsbefattnings. Vid carporten upprättades en kokvagn och bredvid denna ett verkstadstält inrett för utspisning av mat. Råvarorna till matlagningen togs inte från de lokala handlarna som är brukligt i krigstid, utan beställdes via husmor på F17. Matlagades av repubbarna samt den ordinarie kökspersonalen som även ingick i förplägnadstruppen.

Den färdiglagade maten hämtrades och utspisades genom respektive grups försorg. Endast förplägnadstruppen självt samt personalen i anläggningen utspisades i det uppsatta verkstadstältet!

Efter avslutad övning var det dags för avrustning. Från serviceförrådet på F17 kom personal ut och ställde upp trålador på parkeringen i vilka de olika persedlarna skulle läggas för att sedan köras till tvätteriet. Väl tvättade paketerades de ned och placerades återigen i mobförrådet.

Många värdefulla erfarenheter drogs av övningen. Detta skulle dock komma att bli både första och sista gången en regelrätt Kfö genomfördes på det 171. Rrgc-kompaniet.

UNDER FÖRSOMMAREN 1977 bestämde Sveriges Television i Malmö sig för att dokumentera hur den svenska incidentberedskapen bedrevs under det kalla kriget. Producerut för programmet var Karlssonens Christier Åhström. En gång flygpojke på F17 och krigsplacerad inom luftbevakningen på ett Ls-torn på Sturkö var det en initierad reporter som infann sig på mässan på F17 för att tillsammans med nyckelpersoner på flottiljen diskutera programnets innehåll. Dåvarande chefen för strilstabben, Sven Scheiderbauer, noterade snart att Strils del i programmet var oförtjänt liten, varför producenten gavs en orienterande lektion om incidentberedskapen med början 1952 och nedskjutningen av DC 3:an. Christer Åhström återkom efter ett tag med ett nytt manus, flygstaben gav sitt godkännande, och under två dagar bedrevs TV-inspelning både på F17 och på Myran. Programmet fick namnet *Fredens hav?* efter Sovjetunionens benämning på Östersjön.

Programmet förklarade incidentberedskapsbakgrund, syfte och genomförande. Det var första gången den breda allmänheten fick egentlig vitskap om vad som hände i luftrummet över Östersjön. På Myran filmades taktkrummets med beskrivningar på vad som syntes på skärmarna och Tabii/F. Man behövde inte leta långt för att hitta oidentifierade företag över Östersjön, så ett scenario spelades upp där lufthavsningsledaren Glenn Petersson orienterade jaktskärmledaren Bengt Axeldal om ett okänt företag. Startorden lästes ut och titarna fick se en röte Draken baserad på F17 starta och sedan följa händelseutvecklingen på skärmen när radjaktledaren Pelle Andersson meddelst kurvledning ledde rotentill kontakten. Ledningen i Myran simulerades, men för att ta bilderna i luften rekviderades en Lansen från Malmen för TV-fotografen att medfölja i. Bilderna från luften som visades samtidigt med ledningen var dock tagna dagen efter vid en annan identifiering.

När inspelningen var färdig och bildmaterialtet börjat redigeras upptäckte Christier Åhström att det saknades relevant material för att fylla ut programtiden. Det blev således ytterligare en resa till Blekinge och en kompletterande intervju med Bengt Axeldahl. Bildmaterialtet från

programmet kom att användas vid ytterligare några tillfällen efter sändningen, och då i samband med bland annat nyhetsinslag gällande flygtrafik.

En tjugo minuter lång intervju med Sven Scheiderbauer ute vid Gåssen på Säljö klippes i det färdiga programmet ned till två minuter. Han berättade där att det var svårt - till och med mycket svårt - att trängas igenom den svenska luftbevakningens vakande ögon. Mindre än ett år efter detta var sagt flög en polsk helikopter typ Mi-2 obemärkt in över svenska territorium och landade i Blekinge. Vilken anläggning som bär denna incident på sitt samvete förtäljer icke historien!

FÖR ATT KAMERAN PÅ AVSTÄND SKULLE KUNNA
REGISTRERA ATT NÄGOT HÄNDE PÅ SKÄRMARNA
OMBADS TAKTIKERNÄTT ÖKA LJUSSYRKAN NÄR
DESSA BILDER SKULLE TAS. TRÄKNINGAR FRÅN
ANDRÅ STRILCENTRÅLÄR LÄT INTE VÄNTA PÅ SIG
— KUNDE MAN INTE GÖRA KORREKTA GRUND-
INSTÄLLNINGAR!?

Märken och ordstäv

När Myran stod färdigt och kördes samtidigt med Vargen i F12:s regi, framkom önskemål om att framställa ett märke där både en varg och en myra syntes. Den som kom att rita märket var Bo Waldemarsson, sedemera kompanichef och i skrivande stund generalmajor. Märket hade staden Kalmars emblem, slottet, uppe till vänster och Karlskronas emblem, ankaret, nere till höger. Detta för att symbolisera anläggningarnas olika tillhörigheter. När F12 sederméra avvecklades och både Vargen och Myran tillfördes F17 ändrades märket så att Blekingeeken stoltserade på emblemet i stället för Kalmar slott. Inskriftionen ändrades samtidigt från *Stril S 2* till *Stril F17*.

Även detta märket designades av Bo Waldemarsson.

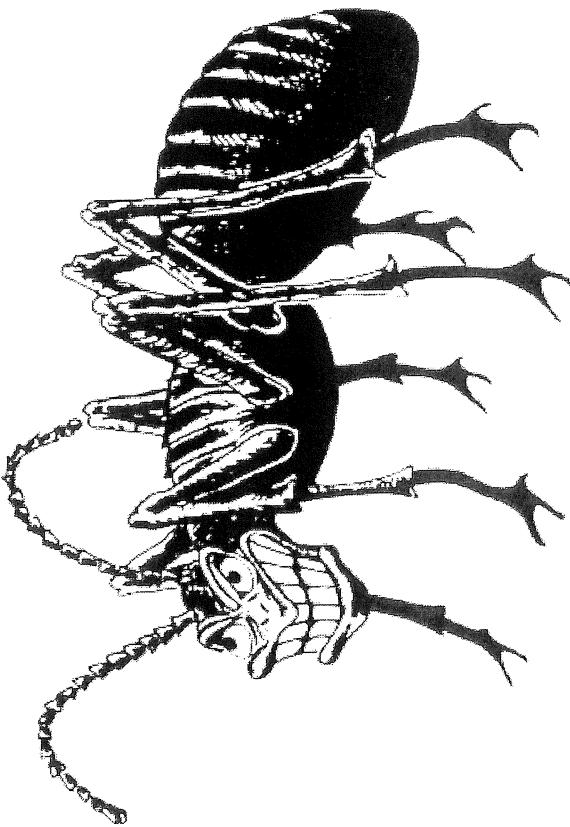
Parallelt utlystes en tävling där olika förslag till märke med enbart en myra skulle konstrueras. Bland de förslag som kom in var det en okänd värvpliktig nångång 1969-1970 som inkom med det vinnande förslaget. Sedan dess trycktes märket upp många gånger i dekalform, oftaft med mörkt gul botten men vid några tillfällen även i tygvariant med vit botten.

Varje militärt förband med självaktning har någon form av latinskt ordstäv som sitt kännetecken, så även Myran. Uttrycket *In medias res*, med den ungefärliga betydelsen i händelsernas centrum valdes att representera Rrgc-kompaniet. Ett synnerligen väl passande ordstäv med tanke på allt anläggningen varit med om under årens lopp.

På ett av julkorten återfinns även *Nuda veritas*, den nakna sanningen, men detta var inget uttryck som användes i någon större omfattning i samband med anläggningen.

1971VILLE MÅN SÄTTA EN KULTURELL PRÄGEL PÅ
ANLÄGGNINGEN. FÄRG OCH SPÄNSKIVA STÄLLDES
TILL FÖRFOGANDE FÖR EN DÄVÄRÄNDE ANSTÄLLD
KAMRAT, SOM MÅLADE EN FÄRGGRANN TÄVLÄ.
DENNA FICK MÅNGA SMEKNÄVN, BL.A.
"NYÅRSDAGEN", OCH PLACERADES I MÄTSÄLEN, EN
VÄRNPLIKTIG VÄXELTELEFONIST MED KONSTNÄRS-
AMBITIONER MÅLADE NÄGRA ÅR SENARE EN TYDLIGT
JOHN BAUER-INSPIRERAD TÄVLÄ FÖRE STÄLLANDE
TROLL MD INGÅNGEN TILL ANLÄGGNINGEN. HAN
MÅLADE UNDER TJÄNSTETID SITTÄNDES I GAS-
SLUSSSEN, OCH FICK SE SITT ALSTER HÄNGAS UPP I
MÄTSÄLEN, MEDAN DEN GAMLA TÄVLÄN FÖR-
PASSADES UT I TUNNELN NED ÅN FÖR VÄXELN.

AVVECKLINGEN

Emblemet som sedan starten symbolisera Rrgc S2S.

[*Pro primo bland kontraktets små konsekvenser: du struntar i allt bortom rondernas gränser, i dagsjus och dåd och i solens glans...*]

*Henrik Ibsen
ur "Peer Gynt" (i bergakungens sal)*

Att stänga en bergsanläggning

DEN TEKNISKA UTVECKLINGEN under 1970-, 80- och 90-talen skenade iväg i en rakt som ingen hade kunnat förutse. Trots att datorutrustningen uppgraderats allteftersom blev Rrgc/F som system och koncept alltmer föråldrat. När hotet från öst hade försvunnit fanns heller inte längre samma behov som tidigare av en fortifikatoriskt skyddad strilanläggning som Myran. Det var trots allt förenat med stora kostnader att hålla en så pass stor bergsanläggning i drift med allt vad värme, ventilation, dränering och personal heter.

Det hade i flera år diskuterats och spekulerats i vad som skulle hända med radargruppcentralerna runt om i landet när det var dags för nedläggning. En anläggning såldes till Telia, som ville kunna skydda sin utrustning bättre. En annan lämnades i princip orörd och ser likadan ut idag flera år efter nedläggningen, medan en tredje köptes av kom munen.

Vad gäller Myran kan fastställas att det inte bara är att stänga av strömmen, bomma igen störvågsdörren och ges sig av. Strångs vattenpumparna av vattenfylls bergsutrymmet sakta men säkert. När vattnet sedan löser upp färgen på väggarna och elektroniken rostar sönder sprids giftiga ämnen i grundvattnet, vilket givetvis strider mot miljölagen. Alternativet är då att blästra bort all färg och ta bort all synlig metall och elektroniska komponenter innan pumparna stängs av. Detta är dock i princip omöjligt att genomföra. Många stora maskiner tillhörande maskingruppen installerades i inledningen av byggnadsskedet, varpå resten av anläggningen byggdes runt om! Dera medför att der blir väldigt svårt och framför allt dyrt att avlägsna all färg och metall från Myran – så dyrt att det vore billigare att låta pumparna arbeta även efter anläggningen!

För att inhämta kunskaper om hur ett Rrgc/F avvecklas på bästa sätt tog Myrans driftspersonal under början av 2000 kontakt med de som under 1992-1993 avvecklade Rrgc S1O Bocken i Degeberga. I mars 2000 genomfördes ett studiebesök i nämnda anläggning med många värdefulla råd som resultat.

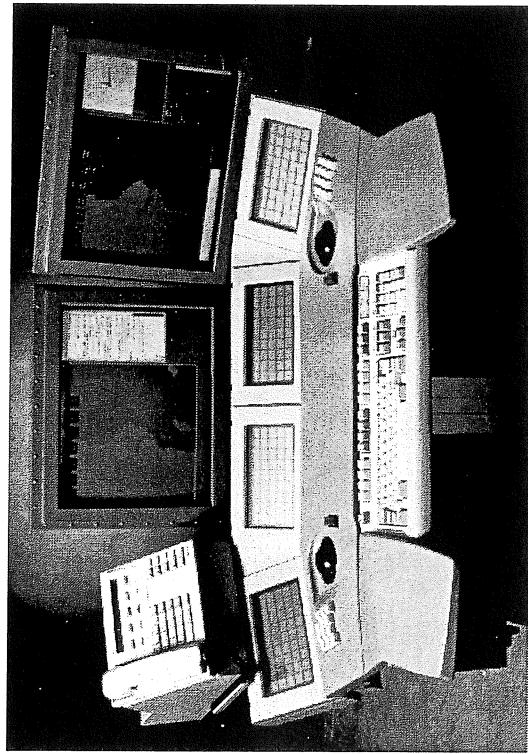
Det slutgiltiga beslutet

EN NY GENERATION av strilcentraler började projekteras. StrilC 90 var embryot till det som slutligen blev de Stric – stridsledningscentraler – som i utgångsläget planerades att tillföras alla anläggningar som fanns under 1980-talet, så även Myran. Tiduppgiften för när Myran skulle spränga nya bergrum varierade från att vara mitten till slutet av 1990-talet. Nedskärningar i anslagen medförde dock att inte alla anläggningar skulle uppraderas. Valet stod mellan Rrgc O1S och Rrgc S2S Myran, där den förstnämnda gick segrande ur striden. Det beslöts att Myran skulle få vara kvar till 2004-2005 för att leda F17:s JA 37, men 1998 ändrades även detta. Nu fattades istället beslutet att hela Rrgc/F-systemet skulle avvecklas, och detta redan om ett par år!

Under den för försvarsmarkten turbulent tid som följde diskuterades många alternativa förslag för den kommande strilorganisationen. Bland

annat föreslogs att Lfc-systemet skulle avvecklas först för att underlätta uppbyggnaden av Stric. Detta skulle då innebära förlängd livstid för radargruppcentralerna i landet.

I oktober 1999 kom det slutgiltiga beslutet på papper. Alla radargruppcentraler skulle stänga för gott under år 2000 – några den sista juni, andra den sista december. Myran tillhörde de förstnämnda, men fick dispens för att kunna vara med och genomföra övningen Baltic Link 2000 och stänga strax efteråt – den 30 augusti 2000. Enligt fisklistan skulle man delta i incidentberedskapen för sista gången redan under dygnet mellan den 7 och 8 maj. För att ta hand om den tekniska utrustningen i anläggningen skulle Tvak-personalen stanna kvar i ytterligare sex månader...

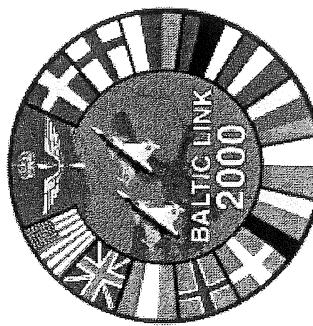

STRIC. På positionerna kan godtycklig operatör logga in sig.
Här är även de mörklagda taktrummen ett minne brott.

Med undantag för ett Lgc i Sala-trakten fanns ingen strilcentral bevarad för eftervärlden, något som många, däribland Flygvapenmuseum, efter-

frågade. Under våren 2000 undersöktes därför möjligheterna att låta Myranstå kvar så orörd som möjligt för att ge intresserade en inblick i vad Stril 60 innebar i praktiken - ett militärhistoriskt dokument som skulle överträffa samtliga böcker i ämnet. Ett dilemma i sammanhanget var förstås kostraderna - en bergsanläggning av Myrants storlek kostar givetvis en ansenlig summa pengar varje år. Med tanke på det stora antal militära bergsanläggningar som arvecklades under denna period kunde sannolikheten att någon utomstående intressent skulle dyka upp bedömas vara låg. Rrgc Bocken kostade F10 över 300.000 kronor om året efter nedläggningen, en summa som rimligen inte hade blivit högre om man undlåtit att riva ut samtlig teknisk materiel. Vid Myrants nedläggning fanns ju heller inte behovet att att förådssättla reservmateriel eftersom hela Rrgc/F-systemet skulle avvecklas. Huruvida förslaget skulle komma att vinna gehör är dock i skrivande stund höjt i dunkel.

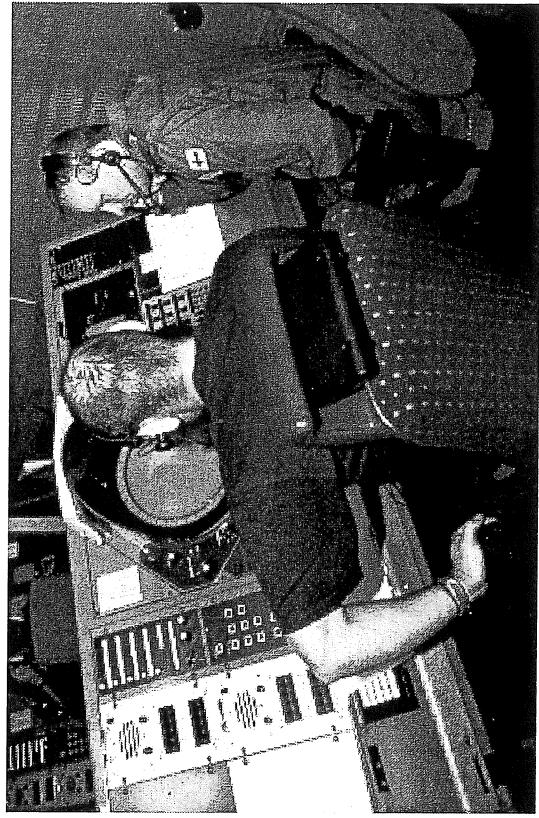
Baltic Link 2000

IÖVNINGAR PÅ ANDRA LÄNDERS TERRITORIUM - bland andra Danmark, Norge och Slovakien - ställdde flygvapnet upp med flygande enheter i form av Hercules och Viggen och även bas- och ledningsförband. Man hade dock aldrig själva arrangerat en internationell övning *i andan* av PFF, men den 1 juli 1999 fick Försvärsmakten och F17 det formella uppdraget av regeringen att planera och genomföra en dylik. Övningen skulle hållas mellan den 14 och 25 augusti år 2000 och som tidigare nämnts

vara Myrants sista driftstillfälle innan den slutgiltiga avvecklingen. Så många som tolv olika nationer inbjöds att delta i övningen. Dessa var Danmark, Estland, Finland, Lettland, Litauen, Norge, Polen, Ryssland, Storbritannien, Tyskland, USA och Österrike. En stor mängd utländska flygplan skulle besöka Ronneby-basen under några hektiska dagar. I de olika *planning conferences* som hölls med de deltagande nationerna inför övningen bestämde preliminärt att att utländska flygplan såsom Mig-29 Fulcrum, F-4 Phantom, F-16 Falcon och Tornado skulle delta. Dessutom tittade man på möjligheterna att använda brittiska E-3D Sentry- "flygande Stril".

Övningens huvudmålsättning var att utveckla samarbete mellan de inbjudna länderna för "multinational peace-support operations", en formulering vars exakta ordalydelse var föremål för lång diskussion. Bland annat skulle övas *Air Policing*, i vilket upprätthållandet av en flygförbudszon - *No Fly Zone* - ingår.

SISU. Finska radarfäktledare leder från Myran under Air Force Exercise '99 - en förövning inför Baltic Link 2000.

I skrivande stund tillhör övningen framtiden, men bestämt är att för Myrans del innebär övningen konstant körning dygnet runt i nära en vecka. Luftbevakare från Rrgc O1S och stridsledningspersonal från hela landet ansluter för att lösa uppgifterna. Förhoppningen är att en transportabel radargruppcentral skall flyttas till F17 för att leda A-sidan, de egna flygplanen, medan Myran skall leda B-sidan, fienden, samt producera underlag för Lulis. (RAP - Recognized Air Picture)

Ledning av flygförbanden ska endast ske via tal på engelska med de utländska flygstridsledarna inledningsvis i baksits som övervakare. Efter hand skall även besökarna få möjlighet att leda verksamheten.

Lulis-bilden skall visas på tre ställen på flottiljen - i första jaktflygdivisionens hangar, på Björkehedsmässen och i skolhuset. Tanken väcktes huruvida luftläget skulle kunna presenteras på i förväg förberedda datorer anslutna till flottiljens datornätverk - WingNet. Säkerhetetsaspekten inför ett sådant arrangemang är dock problematisk, men datorernas möjligheter svindlar.

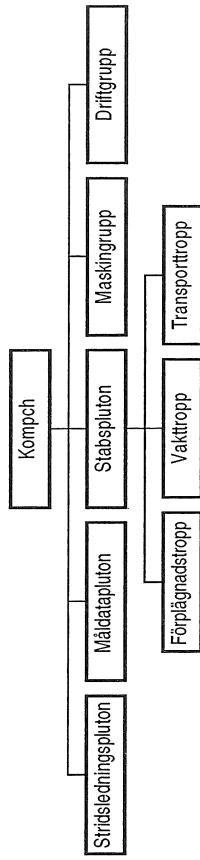
ORGANISATION OCH PERSONAL

[Sen får vi taga på oss vår granna uniform, som tjuvar alla flickorna och tager dem med storm ... Och när vi sen marscherat en tre å fyra mil, då kommer officerarna, men de far dit i bil...]

Erik Wiberg
ur "Karlsborgsvisan"

Organisationen av Rrgc-kompaniet

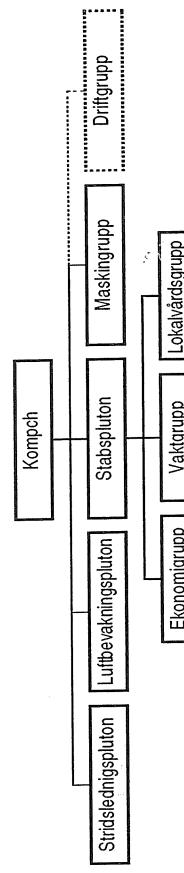
FÖRSTA GÅNGEN MYRAN dyker upp i F12 organisationsorder är i slutet av september 1967. Det heter då Rgc – förkortningen Rgc kom först senare – med krigförbandsbenämningen 121. Rgc-kompaniet. Förutom chefen tillhör endast fyra personer kompaniet; en stabsofficer, en driftschef samt två tekniker. Ett år senare är man elva stycken inkluderat en sju man stark driftsgrupp. Fram till 1971 tillkommer ett antal befattningsar – Crijal, Rijal, Maled, Bimaled, förste maskinist, vaktman, ekonomibiträde, telefonist och reparatör – men organisationen ser likadan ut. Den 1 juli 1971 har kompaniet en större organisation och ser ut som följer:

1975 övergår driftgruppen till att tillhöra TeleServiceBas Syd – TSB Syd – och bedriver fortfarande tjänsten på Myran men nu under F10:s flagg. Till Myrans organisation skulle de inte komma att återföras förrän tio år senare.

Årskifret 1976-1977 sker ånyo organisatoriska förändringar. Vaktgruppen blir en grupp, men får nu en egen chef i stället för att styras direkt av stråplutonchefen. Transporttruppen lämnar nu Myrans organisation för gott samtidigt som måldataplutonen får det mera beskrivande namnet luftbevakningspluton.

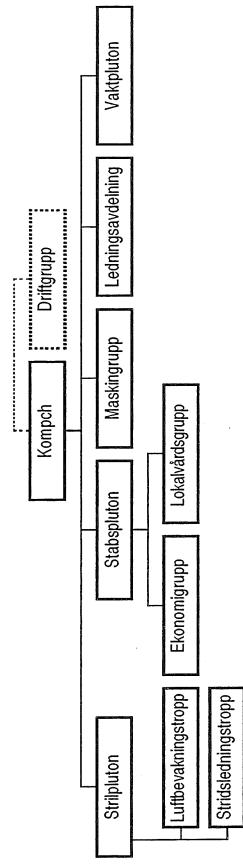
I samband med nedläggningen av F12 skapas en lokalvårdsgrupp under stabsplogen, varefter organisationen från och med 1 juli 1978 ser ut som följer:

Kompaniet har nu bytt namn från 121. till 171. Rrgc-kompaniet. (F12:s respektive F17:s första Rrgc-kompani, även om flottiljen bara hade ett!) Ett år tillförs ledningsplutonen direkt underlydande kompanichefen. Denna var en rest från den då nedlagda Vargens organisation. Dessutom görs ekonomigruppen om till en trop.

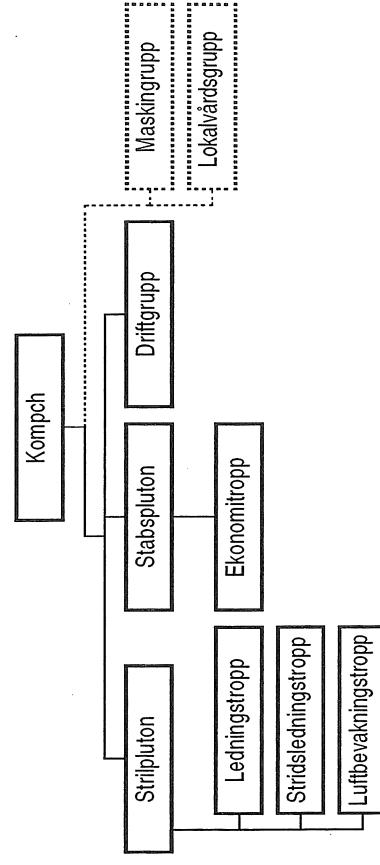
1982 genomförs en omfattande utredning med namnet Olli U-FV. Ett av utredningens syften var att försöka göra grundorganisationen ("fredsorganisationen") mer lik krigsorganisationen. Konsekvensen blev att många på kompaniet, främst de civila kvinnorna, tvingades lämna Myran för att i många fall börja arbeta inne på F17 eller Lfc S. Utredningen förde även med sig organisatoriska förändringar i form av att stridsledningsplutonen och luftbevakningsplutonen gjordes om till troppar under den nybildade Stråplutonen. Plutonchef blev den äldste av de båda troppcheferna. Utöver detta blev ledningsplutonen en ledningsavdelning samtidigt som den sedan i juli 1981 fristående

vaktgruppen blev en ploton. I juli 1982 ser således organisationen ut som följer:

Två år senare byter inte bara ledningsavdelningen namn till ledningstrupp – den organiseras nu också som en av tropparna under Stråplutonen. Den som var chef för Stråplutonen blev nu tillika chef för ledningstruppen. Den 1 juli 1985 dyker så driftgruppen upp i organisationsordnarna igen.

Organisatoriskt råder sedan stiltje under flera år. 1990 försvinner ledningstruppen ut ur organisationen och 1996 är det vaktplutonens tur. Ett år senare – 1997 – återuppstår ledningstruppen på samma ställe i organisationen som den försvann sju år tidigare, men nu är olika personer plutonchef respektive tropchef. Samtidigt överförs både lokalvårdsgruppen och maskingruppen från Myran för att tillhöra Fortifikationsverket.

Från 1 juli 1997 fram till nedläggningen såg organisationen alltså ut som ovan.

Cheferna på Rrgc S2S

HÄR FÖLJANDE LISTA avser chefer på olika nivåer inom Rrgc-kompaniet. Många uppgifter är trvetydiga, såväl i arkiverade organisationsordrar som i minnesanteckningar. Inte sällan stod en person som chef på pappret medan en annan innehade tjänsten i verkligheten. Att sammansätta en dylik lista är således omöjligt utan att officiellt trampa någon på tårna. Författaren reserverar sig därför för eventuella felaktigheter.

KOMPCH

Karl-Erik Nilsson
Johan Barkewall
Lars Waern
Göran Alkskog/Adelgren
Bo Fredriksson
Bo Waldemarsson
Lars Lundell
Hans Ejserholm
Lennart Ebenhart
Yngve de Bourg
Helen Lindeval-Lingelsson
Glenn Petersson

MÅLDATAPLUTCH/LBEVPLUTCH/TOCH

Tom Carlsson
Glenn Petersson
Kennet Sandh
Conny Nöbelin
Sten Larsson
Lennart Lundblad
Roland Malm

STRULPLUTCH

Lennart Ebenhart
Lennart Lundblad
Glenn Petersson

STABSPLUTCH

Bengt Andersson
Eilert Davidsson
Gunnar Jönsson
Inge Nyberg
Per-Axel Ferm

LEDNINGSSPLUTCH/TOCH/AVDCH

Bengt Axeldal
Glenn Petersson
Kennet Sandh
Conny Nöbelin
Sten Larsson
Lennart Lundblad
Roland Malm

Lennart Ebenhart
 Paul Olofsson
 Rolf Svensson
 Crister Malm
 Roger Norman

MASKGRPCH

Lars Johansson
 Bo Wilhelmsson

DRIFTGRPCH

Jan Borglund
 Per Berg
 Rune Wallin

VAKTGRPCH/PLUTCH

Kurt Nilsson
 Kjell Kjellman

AJ 37
 Attackversionen av fpl 37 Viggen. Attack med jaktkapacitet.

AJS 37
 Nyare modifiering av fpl 37. AJS 37 har således även spaningsuppgifter beröende på utrustning.

Anropssignal
AMRAAM
 Enskilda militära flygplans kod för att identifiera sig. Se *IK*. Advanced Medium Range Air to Air Missile. Den svenska beteckningen är Rb99.

Bimålded
Cfl
 Biträdande Måled. Kallas även Bim. ChefsFlygstridsledare. Ny benämning på Crijal.

Cjal
Cobs
Crijal
DBU
Chefsjaktkläclare. Tidigare befattnings överordnad Jal. Satt i Ifc. Chefobservatör. Målobs med vissa Måleduppgifter. Chefsradjaktledare. Databehandlingsutrustning.

ER III B

Iled

Flygvapnets första radar. Modernitetsklass 1943 med 30 km räckvidd. 2D spanningsradar med 80kW uteffekt och 1,5-2 m väglängd. Tillverkad i Storbritannien med originalbeteckning AMES typ 6.

FAR-signal

Fast Anropssignal för Rapportering inom luftförsvaret. Djurnamn i beständ form, t.ex. Myran.

Fiskjal

Jal i incidentberedskapen. Sitter oftast i den anläggning som har incidentberedskapsansvaret gällande dag.

Fiskrote

Rjal som används för ledning av incidentroten under incidentberedskapen.

FMV

Försvarets Materielverk.

FOA

Försvarets Forskningsanstalt.
Flygstridsledare. Ny benämning på Rjal.

Höjop

Höjdoperatör. Position för manuell höjd mätning av företag.

Ibi

Identifieringsbiträdet. Administrerar färdplaner och sköter kontakten med olika flygledare. Lyder under Iled.

IK

Igenkänning. Varje militärt flygplan har en enskild kod som dyker upp på radarskärmen där flygplanet befinner sig. Koden består av en bokstav följt av två siffer, till exempel Q24. Q är sjuttonde bokstaven i alfabetet vilket ger att flygplanet tillhör F17.

Incidentberedskap

Incidentroten

Den beredskap marinen och flygvapnet upprätthåller 24 timmar om dygnet året om. Avser bl.a. följniing och identifiering av luft- och sjömål samt normalbildsanalys.

Två startklara jaktplan, som varje dag står redo att på Jal order starta och ifredstid identifiera okända mål. Leds av Fiskrjal.

Jal

Laktledare. Tar beslut om insats och isäfall hur, jaktfpl eller L.v. Sitter i Lfc. (Se även Fiskjal)

Kfö

Krigsförbandsövning.
Kustspanningsradar (PS-239) tillhörande marinen. Sändardelen heter PS-241--3, en variant av spaningsdelen till PJ-21. Räckvidden på låg höjd var 60 km med en uteffekt på 350 W. Från Ksrr kunde Lo (Luftförsvaratören) visa luftlägen medelst PSÖ - Peksymbol överföring - till Mållobsen på Rgc.

Lfc

LuftFörsvarsCentral.
LuftförsvarsGruppCentral.
Larmledaren. Ansvarig för flygvarning till civilbefolkningen.

Lufor

Luftförsvarsorientering.
Luftlägesinformationsystem. Grafisk presentation av luftläget. Efterträdere till Lufor.

Identifieringsledaren. Ansvarar för att allt målföljt är identifierat. Sitter i Lfc i krig, men även i Rgc i fredstida incidentberedskap.

Den beredskap marinen och flygvapnet upprätthåller 24 timmar om dygnet året om. Avser bl.a. följniing och identifiering av luft- och sjömål samt normalbildsanalys.

Två startklara jaktplan, som varje dag står redo att på Jal order starta och ifredstid identifiera okända mål. Leds av Fiskrjal.

Laktledare. Tar beslut om insats och isäfall hur, jaktfpl eller L.v. Sitter i Lfc. (Se även Fiskjal)

Krigsförbandsövning.

Kustspanningsradar (PS-239) tillhörande marinen. Sändardelen heter PS-241--3, en variant av spaningsdelen till PJ-21. Räckvidden på låg höjd var 60 km med en uteffekt på 350 W. Från Ksrr kunde Lo (Luftförsvaratören) visa luftlägen medelst PSÖ - Peksymbol överföring - till Mållobsen på Rgc.

LuftFörsvarsCentral.
LuftförsvarsGruppCentral.
Larmledaren. Ansvarig för flygvarning till civilbefolkningen.

Luftförsvarsorientering.
Luftlägesinformationsystem. Grafisk presentation av luftläget. Efterträdere till Lufor.

<u>Lv</u>		Luftvärn.
<u>Mobs</u>		Se Målobs.
<u>Måled</u>		<u>Målfoljningsledare</u> .
<u>Målobs</u>		Målobservatör. Svarar för målupptäckt och målföljning i ett tilldelat spaningsområde. Lyder under Måled.
<u>PFF</u>	<u>PH-12</u>	Partnerskap För Fred.
		Nickande höjd mätare med modernitetsklass 1955. Tillverkad av Marconi (England) med 400 km räckvidd. Utteffekt 1 MW och våglängden 10 cm (S-band). Ofta samgrupperad med PS-08 och PS-65. I bruk till 1979.
	<u>PH-13</u>	Höjd mätningssradar med modernitetsklass 1945. Tillverkad av Marconi (England) med räckvidd på 180 km. Utteffekt 500 kW på våglängden 10 cm (S-band)
	<u>PH-39</u>	Höjd mätningssradar med modernitetsklass 1958. Tillverkad av CFTTH (Frankrike) med 200 km räckvidd. Utteffekt 2.5 MW med våglängden 10 cm (S-band)
	<u>PH-40</u>	Höjd mätningssradar med modernitetsklass 1945. Tillverkad av Decca (England) med 400 km räckvidd. 2.5 MW utteffekt och våglängden 10 cm (S-band)
	<u>PJ-21</u>	Jaktstridsledningsradar med modernitetsklass 1945. Innehöll PS-14 spaningsradar samt PH-13 höjd mätningssradar. PS-14 var tillverkad av Marconi i Storbritannien och hade
<u>PPI</u>	<u>PS-08</u>	
	<u>PS-15</u>	
	<u>PS-16</u>	
	<u>PS-41</u>	
	<u>PS-65</u>	

<i>PS-66</i>	vidd, ureffekt 2 .2 MW, våglängd 23 cm (L-band). Ofta samgrupperad med höjd mätare, PH-12 eller PH-40.	<i>SH 37</i>
<i>SSR</i>	3D spaningsradar med modernitetsklass 1964. Tillverkad av Sneri. (Frankrike) S-bandsradar med lång räckvidd. Avvecklades helt under 2000.	<i>Striled</i>
<i>PS-860</i>	Modern högspaningsradar med möjlighet till fortifikatoriskt skydd.	<i>Stric</i>
<i>PS-870</i>	Modern, transportabel 2D lågspaningsradar. Samutnyttjas med marinen. Arbetar på C-bandet.	<i>Stril</i>
<i>RB</i>	Förkortning för <u>robot</u> .	<i>Striobs</i>
<i>Rgc</i>	RadarGruppCentral. Strilcentral som i grundutvärlden ansvarar för målföljning och stridsledning inom ett tilldelat område. Lyder under Lfc. Har även ansvar för strilradarledning, flygvarning, basalarm, Lvledning och Lyrbleddning.	<i>TARAS</i>
<i>Rgc/F</i>	Tidig förkortning av radargruppcentral.	<i>Transponder</i>
<i>Rrijal</i>	RadargruppCentral Fortifikatoriskt skyddat Rgc. (se Myran alt S2S)	<i>Tvak</i>
<i>S2S</i>	Radariaktledare. Ledar ett eller flera jaktfpl i kontakter med fienden. Lyder under Crrijal.	<i>Ytobs</i>
<i>SF 37</i>	"S2 Syd" alt Myran. Radargruppcentral i det sydligast belägna delområdet i område S 2.	Spaningsversion av fpl 37 medförande fotokapslar.

17. KÄLLHÄNVISSNINGAR

LITTERATUR

- Annerfalk, Anders. *Från Dronten till Gripen.* 1996
FMV. *Det bevingade verket.* 1986
- Forsberg, Sigvard. *Från B3 till Jaktrivgen.* 1994
- Forsberg, Sigvard m.fl. *Skånska Flygflottiljen 50 år.* 1990
- Försvarsmakten, FMV. *Flygplankort.* 1998
- Försvarsmakten. *Telekrig – Lärobok för armén.* Berlings, 1997
- Hedén. *Luftbevakningen i Sverige förr och nu.* 1976
- Hellberg, Anders. *Jörlé Anders. Ubåt 137 – Tio dagar som skakkade Sverige.* 1984
- Järneberg, Eric. *Kungliga Roslagens flygkårs och Hägernäs historia.* 1994
- Lindh, Nils m.fl. *Blekinge Flygflottilj 40 år.* 1984
- Norrbohm, Gösta. *Skogsberg, Bertil. Vingar över vasaborgen – Kungliga Kalmar flygflottilj F12.* 1980
- Regefalk, Egon m.fl. *Vingar över Uppland – Ett halvsekels medflyget på Årna.* 1993
- Wachtmeister, Hans. Curry-Lindahl, Kai. *Natur i Blekinge.* 1957

TIDSKRIFTER

- Elektronik 3/62.* Sid 44-59, Mj Gösta Norrbohm, O Hörberg
Flygvapennytt 3/98. Sid 24-29, Öv Gerdt Stangenberg
Flygvapennytt 3/99. Sid 14f, Peter Liander
Militärhistorisk Tidskrift. 1981. Uppbyggnaden av flygvapnets första radar
system, Mj Sven Scheiderbauer

VIDEO/TV

- Ett dokument om flygvapnets stridsledningscentral Rtg C Del 1 och 2.* Anders Holmertz Film & Video.
Fredens Hav? Sveriges Television.

INTERVJUER

- Britt-Marie Podhora, Assistent 1975-2000
Ulla Jeansson, Tekniker 1978-2000
Kn Rolf Svensson, Stritoch 1987-1995
Rune Wallin, Driftgrph 1975-2000
Per Berg, Driftsing 1968-2000
Tommy Åkesson, Driftsing 1968-2000
Henry Ericsson, Driftsing 1968-2000
Kn Glenn Petersson, Kompch 1999-2000
Kn Roland Malm, Ledntoch 1997-1999
Mj Lennart Ebenhart, Kompch 1985-1992
Kn Thomas Robért, Ledntoch 1986-1989
Övlt Karl-Erik Nilsson, Kompch 1967-1970
Bengt Svensson, Vaktman 1973-1984
Mj Sven Schneiderbauer, Striltsabschef S 1977-1979
Kn Lars Hellstedt, CSjöBevC 1980-1983
Övlt Benny Hellström, Rb/led 1972-1976
Lt Bo Jönsson, Stf Väktplutch 1986-1991
Mj Nils Jakobsson, Lysanvoff SeS/FKS 1982-1993
Ann-Britt Sjöberg, Ekbitr 1973-2000
Burgit Harf, Ekbitr 1978-2000
Ann-Margreth Karlsson, Ekbitr/Lokvgrp 1977-2000
Lt Bo Jinneval, Maled 1978
Lars Johansson, Maskgrph 1968-1999
Lt Ellert Davidsson, Stabsplutsch 1983-2000
Lt Kurt Nilsson, Väktplutch 1979-1986
Kn Bo Svärd, Baslarmled 1985-1990
Kn Mats Svensson, Idrottsansvarig Vargen.
Lt Lennart Alvendal, Sjöber Myran 1975-1982
Thomas Ragnarsson, Huvudverksstadsansvarig Telub 1980-1985
Kn Gerth Andersson, Crrijal 1985-1993
Lt Lotta Ekwall, Lbevoff Myran 1992-2000. Int handl Baltic Link

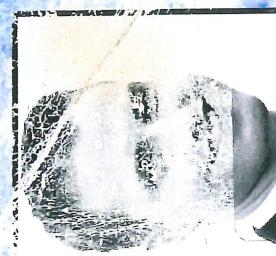
ÖVRIGT

Krigarkivet i Stockholm har tillhandahållit organisationsordnarna från F12
Kalmars. Senare års organisationsordrar har återfunnits i arkiven hos personal-
enheter på F17.

STRIIL 32

STRIIL 32

UPPSALA UNIVERSITETSBIBLIOTEK

002072323

16000

Habo utanför Linköping
idenhet och har en högskolig
utbildning han har arbetat
Radio och läst
skolan i Växjö.